

Felix AFTENE
Lucian Dan TEODOROVICI

Mustață lui Dalí și alte culori

pictoroman

Prefață de Bogdan Crețu

POLIROM
2020

Capitolul 1
ulei pe pânză
 $61,5 \times 58$ cm
2019 / 2020

pagina 15

Capitolul 5
ulei pe pânză
 $58 \times 61,5$ cm
2019 / 2020

pagina 65

Capitolul 2
ulei pe pânză
 55×60 cm
2019 / 2020

pagina 27

Capitolul 6
ulei pe pânză
 $61,5 \times 57,5$ cm
2019 / 2020

pagina 75

Capitolul 3
ulei pe pânză
 $61,5 \times 59,5$ cm
2019 / 2020

pagina 39

Capitolul 7
ulei pe pânză
 60×46 cm
2019 / 2020

pagina 87

Capitolul 4
ulei pe pânză
 $62 \times 57,5$ cm
2019 / 2020

pagina 53

Capitolul 8
ulei pe pânză
 $58 \times 45,5$ cm
2019 / 2020

pagina 99

Capitolul 9
ulei pe pânză
 62×55 cm
2019 / 2020

pagina 111

Capitolul 13
ulei pe pânză
 $61,5 \times 59,5$ cm
2019 / 2020

pagina 161

Capitolul 10
ulei pe pânză
 $49,5 \times 49$ cm
2019 / 2020

pagina 125

Capitolul 14
ulei pe pânză
 $61,5 \times 55$ cm
2019 / 2020

pagina 173

Capitolul 11
ulei pe pânză
 $78 \times 51,5$ cm
2019 / 2020

pagina 137

Capitolul 15
ulei pe pânză
 $54,5 \times 45,5$ cm
2019 / 2020

pagina 185

Capitolul 12
ulei pe pânză
 $61,5 \times 54,5$ cm
2019 / 2020

pagina 149

Capitolul 16
ulei pe pânză
 $53,5 \times 47$ cm
2019 / 2020

pagina 199

În timp ce privea lumea de pe un deal nisipos, artistul a simțit cum mâinile și picioarele, apoi trunchiul, apoi umerii, iar în cele din urmă chiar și capul încep să i se topească sub soarele fierbinte, transformându-se într-un lichid ce înghițea raze aurii și se învolbura, peste ierburi și peste bolovani, spre poale. Lucrul asta, topirea artistului și transformarea sa în întregime într-un lichid, nu e chiar o poveste fantastică, aşa cum își pot închipui unii. Am cunoscut, de-a lungul vieții, numeroși artiști care se prelingeau în propriile tablouri, se picurau pe ei însiși pe pânze, își scurgeau existențele în culorile din picturi și aşa mai departe. Ba chiar unul dintre artiștii pe care i-am cunoscut obișnuia să se toarne pe el însuși în sticle, apoi să se bea de unul singur, ceea ce poate părea de neînțeles, deoarece îți pui în mod firesc întrebarea: de vreme ce se turna în sticle, cum mai putea să se bea, căci, fiind în sticle, nu putea fi totodată și afară, nu-i aşa? Însă cu artiștii nu e niciodată aşa, ci întotdeauna e invers decât aşa. În fine, cum vă spuneam, chestia asta cu transformarea în lichid e una simplă, e aproape un loc comun printre artiști, aşa că nu trebuie să vă minunați cine știe ce.

Al nostru, la fel: s-a transformat în lichid și a început să se scurgă. Doar că nu s-a scurs, aşa cum fac deseori artiștii, numai prin spațiu, ci scurgerea

lui s-a produs concomitent și în timp. Uneori, în vreme ce curgi de pe un deal spre poale, poți să faci asta, poți să faci cotituri nu doar prin spațiu, ci și prin timp. Sigur că nu e un procedeu ușual, nu are nici măcar o bază științifică solidă, deși am auzit că niște cercetători, specialiști în fizică cuantică, s-ar fi apucat de studierea fenomenului. Însă iată că se poate întâmpla și fără o bază științifică solidă, aşa cum am dovedit mai sus.

Curgând aiurea prin spațiu și timp vreme de câteva ceasuri fluide, artistul a obosit la un moment dat. Așa încât s-a oprit, luând forma unui izvor care-și aduna apele lucinde într-un mic iaz argintiu precum oglinda. O vreme s-a mulțumit să stea aşa sub soare, ba chiar a început să se bucure, văzând cum în jurul lui se adună cerbi și căprioare, care sorb din trupul său lichid, astămpărându-și însetarea. Însă, după o vreme, a început să gândească aşa: „Bine, e frumos, e minunat, dar nu cumva sunt prea mic? Dacă las cerbii și căprioarele să bea din mine cât vor, o să sec curând, or să rămână din mine doar praf și pulberea. Și nimeni nu va ști că aici a fost vreodată un izvor“. Acum, nu trebuie să ne supărăm pe artist că a gândit aşa, căci a te teme că devii praf și pulbere, nimic altceva, nu e neapărat un act egoist: în fond, toți trăim numai și numai pentru a ne înlătura frica asta.

S-a scuturat artistul, a fremătat, a împroșcat în jur, îndepărând animalele speriate de brusca învolburare a izvorului. Și a început să se scurgă mai departe în spațiu și timp, adunând în corpul lui toate apele pe care le-a întâlnit în cale, transformându-se treptat în râu, apoi într-un fluviu. Și, fluviu fiind, a început să se simtă mai stăpân pe situație, în sfârșit fericit. A curs, vreme de alte ceasuri

fluide, prin spațiu și timp, șuierând și dansând în deplină libertate pe cântecelor feluritelor păsări care-l însoțeau în curgerea sa, admirând cetățile medievale ridicate pe malurile lui, bucurându-se din plin de viață. O ușoară umbră s-a abătut peste gândurile sale când a văzut mulțimi de oameni cărând bolovani uriași pe maluri, aruncându-i în el, construind în felul asta diguri și baraje. Dar a încercat să-i ignore, văzându-și mai departe de drum. Însă, pe măsură ce curgea, oamenii se înmulțeau, iar digurile și barajele începeau să-i împiedice drumul, să rupă brațe din el, să-i creeze canale de care doar ei aveau nevoie pentru a-și construi mori sau pentru a ridica sate, nicidcum el, artistul lichid, artistul fluviu. Așa încât nu și-a putut stăpâni, din nou, un gând înfricoșat: „Încă sunt prea mic, pare-se. Încă n-am toată libertatea să fac ce vreau, să curg cum vreau, să iau forma pe care o vreau. E vremea pentru o schimbare“.

Zicându-și asta, artistul s-a cufundat cu și mai multă forță în spațiu și timp, și-a făcut loc printre munți și văi, printre stânci și păduri, iar când a găsit un loc larg, cât vezi cu ochii, plin de nisipuri și de adâncimi, s-a așezat acolo, făcându-se întindere de ape, transformându-se într-o mare. Și a stat așa artistul, sub soare și sub vânturi, bucurându-se de noua sa formă, spărgându-și valurile de țărmuri, ascultându-și peștii cum îi fojgăiau prin vene și primind cu bucurie deasupra sa bărci mici sau bărci mai mari, pline de pescari în căutarea hranei. Și-apoi, într-un alt ceas fluid, pe când se îngâna ziua cu noaptea și pe când nici prin minte nu-i trecea că ceva i-ar mai putea tulbura liniștea, o mică ambarcațiune, în care se aflau doisprezece oameni ce cântau

de mama focului, plini de voie bună, a început să-i străbată valurile. Artistului i-a trecut prin minte gândul ghiduș de a le mai tăia din veselie, aşa încât a început să dea din şoldurile sale lichide, din mâinile şi picioarele lichide, sporind forţa valurilor şi clătinând tot mai amenințător micul vas. Oamenii au început să se agite, să rostească rugăciuni mai întâi murmurând, apoi cu voce tot mai ridicată. Tocmai pe când artistul, zâmbind, se pregătea să încealteze jocul, dintr-o zare a văzut păşind, pe pieptul său lichid, un om. De pe vasul celor doisprezece s-au auzit strigăte uimite. Şi-apoi un glas:

— E o nălucă!

Însă omul care păsea pe pieptul lichid al artistului, de parcă ar fi păsat pe marmura unui palat, a spus cald, dar sonor:

— Hai, îndrăzniţi. Eu sunt, nu vă temeţi.

Şi-atunci, unul dintre cei din ambarcaţiune a zis:

— Doamne, dacă eşti tu, ia porunceşte să vin la tine pe ape.

— Păi, vino, i-a zis cel care păsea pe valuri.

Omul a coborât din ambarcaţiune, a început la rându-i să păsească pe valuri. Doar că, la un moment dat, sperîndu-se, s-a clătinat tremurând şi s-a scufundat în trupul lichid al artistului. Cel care păsea pe ape s-a apropiat şi l-a prins de mâna, ridicându-l, apoi a zâmbit:

— Prea puţin credinciosule, i-a zis, de ce te-ai îndoit?

Tot mai uluit, artistul a văzut cum omul acela care păsise pe ape ca pe marmura unui palat face un semn cu mâna, iar valurile se opresc ca prin minune. A încercat să le pornească iarăşi, dar îşi simtea întreg corpul lichid

neputincios, parcă ținut în milioane de lanțuri de acel gest făcut cu mâna. Așa încât, după ce micul vas a ajuns la mal, iar el s-a simțit în fine eliberat, artistul n-a reușit să-și fugărească un nou gând: „Încă sunt prea mic, mi-e clar. Dacă un singur om mă poate opri de la a fi eu însuși cu un singur gest, trebuie să găsesc altceva“.

S-a smuls artistul dintre acele țărmuri, pornind năvalnic peste alte văi și dealuri, câmpii și păduri, peste spații și timpuri, până când dinaintea lui s-a deschis un loc și mai larg, de necuprins cu privirile, nici măcar cu privirea lui de artist. Și-a așezat corpul lichid în acel spațiu, însă de astă dată mai nesigur, mai tremurător, mai neliniștit. Și a așteptat. Curând, valurile sale nervoase au început să poarte pe ele corăbii mai mari. Iar când artistul a căutat să-și măsoare forțele cu ele, a văzut, cu bucurie, că acestea erau ca niște biete coji de nuci pe suprafața sa, că le putea manevra cum dorea, că nimic nu l-ar împiedica să le scufunde după propria voință. Însă artistul, chiar și în forma lui lichidă, rămăsese un umanist desăvârșit, așa încât s-a stăpânit, neprovocând decât o serie de furtuni ce-au speriat marinarii, fără a le pune însă viețile în pericol. Cu timpul, a început să fie mulțumit. Se simțea, în fine, stăpân pe destinul lui, pe forma și pe forța lui, stăpânul proprietății. Așa încât a început din nou să-și petreacă vremea admirând oamenii și pescărușii, mânăind cu apele sale caracatițele, rechinii și crabii din propriul sine, clipocind sub soare, vălurind sub vânturi. Aproape că-l apucase plăcăsul la un moment dat, trebuie să recunoaștem asta, căci în jurul lui, în interiorul lui, deasupra lui se adunase numai liniște, iar un artist, oricât de mult Tânjește după liniște,